

AKTİVİST HİSSEDAR
OLMA KILAVUZU:
DEĞİŞİM İÇİN
ADIM ADIM REHBER

01

Aktivist hissedar nedir?

02

Aktivist hissedar olma süreci

03

Stratejiler ve taktikler

04

Başarılı örnekler ve dersler

05

**Dumansız Para Sahası
Kampanyası**

İÇİNDEKİLER

AKTİVİST HİSSEDAR NEDİR?

Aktivist hissedar, halka açık bir şirketin* işleyişinde veya politikalarında değişiklik yapmak için hissedar haklarını kullanan kişidir. Bu bireyler veya gruplar, genellikle şirketin sosyal, çevresel veya yönetim uygulamalarını iyileştirmeye yönelik değişiklikler önerirler ve yaratmak istedikleri değişimlerin savunuculuğu yaparlar.

Halka açık şirket, hisse senetlerinin bir kısmı veya tamamı halka sunulmuş ve borsada işlem gören şirket anlamına gelmektedir. Türk Ticaret Kanunu uyarınca bu nitelikte şirketten hisse senedi almış kişi(ler) ya da diğer bir deyişle pay sahibi, paylarından doğan haklarını kullanmak için şirket genel kuruluna katılabilmektedir.

Halka açık olmayan şirketlerde ise böyle bir imkan bulunmamaktadır.

1

Hisse Senedi Alımı

Hedeflediğin şirketten hisse senedi satın alarak başla. Böylelikle yılda bir defa gerçekleştirilen şirket genel kurulunda oy kullanma ve konuşma hakkı kazanırsın. Hisse senedini bankacılık işlemlerini takip ettiğin bankanın mobil/internet şubesinden, fiziki olarak banka şubesinden ya da bir aracı kurumdan alabilirsin. Sembolik olarak sadece 1 adet hisse alman yeterlidir.

2

Araştırma ve Hazırlık

Şirketin mevcut politikalarını, finansal performansını ve sosyal sorumluluk raporlarını incele. Yaratmak istediğin değişim için somut öneriler hazırla.

AKTİVİST HİSSEDAR OLMA SÜRECİ

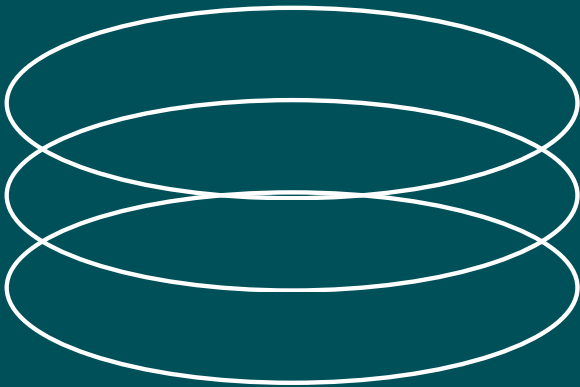
3

Genel kurula katılım ve konuşma

Genel kurul tarihini öğren ve katılımını planla. Etkili bir konuşma hazırlayarak taleplerini açık ve ikna edici bir şekilde dile getir. Böylece şirket genel kurulunda öneri ve/veya yorum olarak gerçekleştirdiğin konuşma genel kurul tutanaklarına işlenmiş olacak.

Genel kurullar çoğunlukla her sene Mart - Nisan aylarında gerçekleşmekle birlikte tarih değişiklikleri olabilmekte. Bunun için en net bilgiyi, Kamuoyunu Aydınlatma Platformu web-sitesinden (www.kap.org.tr) ya da genel kuruluna katılmak istediğin şirketin kendi internet sayfasının "yatırımcı ilişkileri" kısmından öğrenebilirsin.

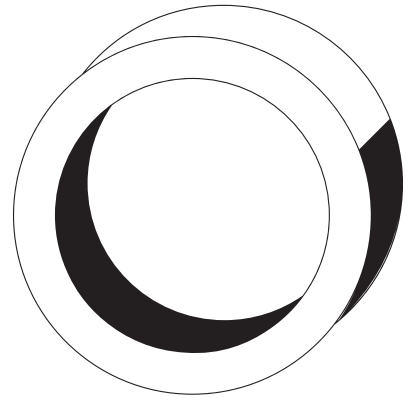

**GENEL KURULA
KATILMAK İÇİN HİSSENİN
EN GEÇ İKİ İLA DÖRT
HAFTA ÖNCE ALINMIŞ
OLMASI GEREKMEKTE.**

**GENEL KURULDAN BİR
GÜN ÖNCE ALINAN
HİSSELER, GENEL KURUL
OLASI KATILIMCI
LİSTESİNDE
GÖZÜKMİYEBİLİR BU DA
GENEL KURULA
KATILMANA ENGEL
OLABİLİR.**

Stratejiler ve taktikler

01.

DİĞER HİSSEDARLARLA İŞBİRLİĞİ

Bireysel çabalar yerine, benzer hedefleri paylaşan diğer hissedarlarla işbirliği yapmak genellikle daha etkilidir. Ortak hedefler için benzer düşünceler içerisinde olan kişilerle bir araya gelerek, arkadaşlarını ortak hedefler doğrultusunda aktivist hissedar olmaya davet ederek, genel kurullarda daha fazla ses getirebilir ve şirket yönetimi üzerinde daha güçlü bir etki yaratabilirsin.

02.

KAMUOYU VE MEDYA İLİŞKİLERİ

Etkili bir medya stratejisi, aktivist hissedarların gündemlerini geniş bir kitleye ulaştırmasını sağlar. Bu, basın bültenleri, sosyal medya kampanyaları ve medya ortaklıkları aracılığıyla yapılabilir. Özellikle sosyal medya, hızlı ve geniş çaplı bilgi yayılımı için kritik bir araçtır.

Örnek: Bir bankanın katıldığın genel kuruluna yönelik olarak banka önünde el pankartıyla fotoğraf çekebilir ve bunu genel kurul ardından sosyal medyadan, o bankayı etiketleyerek yaygınlaştırabilirsin. Böylece talebini kamuoyu nezdinde daha görünür kılabilir, bankanın politikasında değişiklik yapması için bir baskı unsuru oluşturabilirsin.

03.

TAKİP

Aktivist hissedar olarak katıldığın genel kurul ardından şirketin gerekli değişikliği yapıp yapmadığını denetlemek ve bu konuda şirketi harekete geçmeye davet etmek önemli bir nokta. Unutma, sen sadece aktivist değil aynı zamanda hissedar olarak şirketin ortağısın! Bu bakımdan savunuculuğunu yaptığın konuyu takip etmek, genel kurula bir sonraki sene de katılarak şirketi yakından takip ettiğini dile getirmek önem arz etmekte.

HUKUKSAL ÇERÇEVE

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK), anonim şirketlerin pay sahiplerinin haklarını düzenlemiştir. Pay sahipliği haklarından birisi de madde 425'te yer alan "genel kurula katılma"dır. Aynı zamanda pay sahibi, madde 437 uyarınca genel kurulda yönetim kurulundan şirketin işleri hakkında bilgi talep edebilir.

Türk Ticaret Kanunu'na göre pay sahiplerinin genel kurula katılma hakkı vazgeçilmez nitelikte olup pay sahipleri haklarını kural olarak genel kurul toplantısında kullanırlar. Aktivist hissedarlar da, TTK tarafından belirlenen kanun maddeleri uyarınca genel kurula katılım sağlayıp bilgi talebinde bulunurlar.

BAŞARILI ÖRNEKLER VE DERSLER

Engine No1 ve Exxon Mobil

Engine No1 adlı aktivist hissedar grubu, petrol devi Exxon Mobil'de sadece %0.02 hisseye sahip olmasına rağmen, şirketin yönetim kuruluna üç yeni üye getirerek büyük bir başarı elde etti. Bu başarı, detaylı bir araştırma, etkili medya kullanımı ve diğer hissedarlarla yapılan işbirlikleri sayesinde mümkün oldu. Engine No1, Exxon Mobil'in iklim değişikliğiyle mücadelede yetersiz kaldığını ve bu durumun şirketin uzun vadeli değerini olumsuz etkilediğini vurgulayarak diğer hissedarları ikna etti.

Follow This ve Chevron

Follow This adlı aktivist hissedar grubu, Chevron'un hissedarları arasında %61'lik bir çoğunlukla, şirketin kapsam 3 emisyonlarını azaltma yönünde harekete geçmesini sağlayan bir kararın kabul edilmesine öncülük etti. Bu başarı, etkili kampanya yönetimi ve geniş çaplı hissedar desteğinin bir sonucuydu. Follow This, Chevron'un emisyonlarını azaltma konusunda daha şeffaf ve sorumlu olmasını talep ederek, çevresel sürdürülebilirlik konusunda adım atılmasını sağladı.

Bu iki örnek, aktivist hissedarların, iyi planlanmış stratejiler ve etkili iletişim yoluyla büyük şirketler üzerinde önemli etkiler yaratabileceğini göstermektedir. Her iki durumda da, detaylı araştırma, stratejik planlama, etkili iletişim ve diğer hissedarlarla işbirliği, başarının anahtar unsurları olarak öne çıkmaktadır.

KAPSAM 1 **EMİSYONLARI**

Kapsam 1 emisyonları, kuruluşun sahip olduğu veya kuruluş tarafından kontrol edilen kaynaklardan doğrudan gelen sera gazı emisyonlarıdır. Örneğin, şirkete ait bir araç ya da ekipmandan kaynaklanan emisyon gibi.

KAPSAM 2 **EMİSYONLARI**

Kapsam 2 emisyonları, kuruluş tarafından satın alınan elektrik, ısı veya buhar üretiminden kaynaklanan, dolaylı sera gazı emisyonlarıdır. Örneğin, kuruluşun üretim için satın aldığı elektrik gibi.

KAPSAM 3 **EMİSYONLARI**

Kapsam 3 emisyonları, kuruluşun faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan ancak doğrudan kontrolü altında olmayan dolaylı sera gazı emisyonlarıdır. Örneğin mal ve hizmetlerin taşınması esnasında ortaya çıkan emisyonlar gibi.

DUMANSIZ PARA SAHASI KAMPANYASI

Kampanyanın amacı ve önemi

"Dumansız Para Sahası" kampanyası, başta kömür olmak üzere fosil yakıtlara yapılan yatırımların sonlandırılmasını hedeflemektedir. Bu yaklaşım, iklim değişikliğiyle mücadelede kritik bir adım olarak görülmektedir. Bankaların ve diğer finansal kurumların bu tür yatırımları sonlandırması, fosil yakıtlara bağımlılığının sona ermesi açısından bir dönüm noktası olacaktır.

Aktivist Hissedarların Kampanyadaki Rolü

Aktivist hissedarlar, bankaların genel kurullarına katılarak, kömür ve diğer fosil yakıtlara yapılan yatırımların sonlandırılması yönünde talepte bulunabilir. Tıpkı iklim için 350 Derneği'nin "Dumansız Para Sahası" kampanyası ile harekete geçen aktivist hissedarlar gibi. 2023 yılında bu kampanyanın bir parçası olarak aktivist hissedarları sembolik olarak 4 bankanın birer adet hissesini satın alıp resmi hissedar sıfatıyla genel kurul toplantılarına katıldı ve bankaların kömür yatırımı finansmanlarını sonlandırmalarının yanı sıra iklim taahhütlerine uyup uymadıklarını takip etti.

Kampanyanın Etkisi ve Başarıları

"Dumansız Para Sahası" kampanyası, Türkiye'deki bankaların yatırım politikalarını gözden geçirmelerine ve daha sürdürülebilir yaklaşımlar benimsemelerine yol açmıştır. Kampanya başladığından beri 3 banka, yeni kömür projelerine kaynak yaratmama taahhüdünde bulunmuştur. Bu tür başarılar, aktivist hissedarların çabalarının somut sonuçlar doğurabileceğini göstermektedir.

Geleceğe yönelik adımlar

Kampanyanın devam eden etkisi, sürekli bir çaba ve katılım gerektirmektedir. Aktivist hissedarlar, bu kampanyayı desteklemeye devam ederek, finans sektöründeki sürdürülebilir değişimi teşvik edebilir. Ayrıca, bu kampanyanın başarısı, diğer sektörlerdeki şirketlere yönelik benzer eylemler için bir model teşkil edebilir. Kampanya hakkında daha fazla bilgiye dumansizparasahasi.org sitemizden ulaşabilirsiniz.

SONUÇ

Aktivist hissedar olarak, şirketlerin daha sorumlu ve sürdürülebilir bir gelecek yaratmasına yardımcı olabilirsin. Bu rehber, bu önemli yolculukta sana destek olmayı amaçlamaktadır. Soruların ve destekleşebileceğimiz tüm konular için bize ulaşabilirsin.

İklim için 350 Derneği

iklimicin350.org

iklimicin@350.org

İKLİM İÇİN
←350

Kemankeş Karamustafapaşa
Mahallesi, Mumhane Caddesi Uluğ
Han No:5 Kat:2 D:6 Beyoğlu /
İstanbul

